

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 206)
z dnia 6 listopada 2013 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 206)

6 listopada 2013 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Zgorzelskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (druk nr 1754).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak, Anna Jasińska i Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Wojciech Miller, Przemysław Sadłoń i Piotr Świat** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowni państwo, witam bardzo serdecznie. Informuję, że w dniu 24 września 2013 roku marszałek Sejmu skierowała do Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej do pierwszego czytania poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (druk nr 1754). Porządek dzienny posiedzenia, dostarczony państwu posłom, obejmuje pierwsze czytanie powyższego projektu. Czy jest sprzeciw wobec zaproponowanego porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny. Przystępujemy zatem do jego realizacji. Przypominam, że pierwsze czytanie, zgodnie z art. 39, ust.1 regulaminu Sejmu, obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy. Proszę zatem o przedstawienie uzasadnienia projektu ustawy przez pana posła Arkadiusza Mularczyka.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (SP) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Dzisiejszy projekt zmiany ustawy o samorządzie gminnym jest wynikiem luki prawnej, jaka – w mojej ocenie – występuje w ustawie o samorządzie gminnym, a w szczególności dotyczy ona sytuacji, w której... Bardzo proszę o zmniejszenie tego gwaru.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Chciałbym poprosić koleżanki na przeorientowanie się na posła Mularczyka. A pana posła prosimy o przedstawienie projektu.

Poseł Arkadiusz Mularczyk (SP) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, panie przewodniczący. Otóż, celem tego projektu jest wyeliminowanie luki prawnej, która umożliwia – na gruncie obecnych przepisów – sprawowanie funkcji komisarza, wyznaczonego przez prezesa Rady Ministrów w czasie nieograniczonym. Dlatego też proponujemy, aby w dwóch przepisach ustawy o samorządzie gminnym wprowadzić okres, który wiąże się z wygaśnięciem pełnienia funkcji komisarza w czasie, gdy nie dojdzie do przywrócenia czy też ustania powodów, dla których wybrany wójt lub burmistrz może pełnić tę funkcję. Do opisanego przypadku doszło w kilku miastach w Polsce, a najbardziej drastyczny przykład dotyczy miasta Oświęcim.

Przypominam Państwu, sprawa wygląda w sposób następujący: wybory wygrał prezydent, który przed datą złożenia ślubowania uległ poważnemu wypadkowi samochodowemu. Ten wypadek faktycznie uniemożliwił mu sprawowanie mandatu prezydenta miasta. Względem wybranego prezydenta orzeciono rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji na okres do 30 kwietnia 2014 roku.

W związku z powyższym, prezes Rady Ministrów z dniem 11 lipca 2011 roku wyznaczył osobę do wykonywania zadań i kompetencji prezydenta miasta Oświęcim w okresie niezdolności do pełnienia funkcji przez wybranego kandydata, jednak nie dłużej niż do dnia wygaśnięcia mandatu prezydenta.

Na osobę wykonującą obowiązki prezydenta miasta Oświęcim, co też jest pewnym smaczkiem w tej sprawie, został wybrany kontrkandydat tego prezydenta, zresztą były poseł Platformy Obywatelskiej, co – jak myślę – jest też istotne w ocenie tej sprawy.

Wobec powyższego, mamy sytuację, w której już od ponad dwóch lat funkcję komisarza pełni osoba, która jest wyznaczona przez prezesa Rady Ministrów.

Przypomnę, że funkcja komisarza to jest funkcja nadzwyczajna, której celem jest wyeliminowanie sytuacji, w której – z różnych powodów – demokratycznie wybrany prezydent, burmistrz lub wójt nie może takich funkcji pełnić. Tutaj sytuacja, która miała mieć charakter nadzwyczajny, stała się sytuacją, która powoduje, że prawdopodobnie komisarz do końca kadencji będzie de facto pełnił funkcję prezydenta miasta.

Nasz Klub wystąpił do Biura Analiz Sejmowych z prośbą o przedłożenie opinii w tym zakresie. Chcieliśmy wiedzieć, czy w związku z istniejącą luką prawną taka sytuacja nie narusza zasad określonych w ustawie o samorządzie gminnym oraz Konstytucji RP. Opinia, wydana przez pana profesora Krzysztofa Skotnickiego potwierdza, że mamy do czynienia z luką prawną. W związku z powyższym, przedłożyliśmy propozycję zmiany ustawy – mianowicie w art. 28g proponujemy skreślenie ust. 3a i wprowadzenie ust. 3b, którego celem jest wprowadzenie zapisu: „jeśli okoliczności, o których mowa w ust. 1, trwają dłużej niż 6 miesięcy, wówczas jest to równoważne z wygaśnięciem mandatu wójta”. Chodzi tu o sytuacje takie, jak tymczasowe aresztowanie, odbywanie kary pozbawienia wolności za przestępstwo nieumyślne, odbywanie kary aresztu, niezdolność do pracy z powodu choroby, trwającej powyżej 30 dni, czy też zawieszenie w czynnościach służbowych.

Natomiast w kolejnym przepisie, art. 29a ust. 4, wprowadziliśmy regulację, której celem jest wyeliminowanie tej sytuacji, która ma miejsce w Oświęcimiu. Ten przepis był wówczas skonstruowany w taki sposób, że jeśli w ciągu 3 miesięcy od daty ogłoszenia wyników wyborów istnieje niemożność złożenia ślubowania lub też uchylenie się od złożenia ślubowania, to wówczas jest to równoznaczne z odmową złożenia ślubowania.

Propozycje, które przedłożyliśmy, zostały poddane analizie kilku instytucji. Opinię wydał m.in. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej, który widzi pewien problem w tych rozwiązaniach ustawowych, oraz przedłożył pewne propozycje zmian (m.in. tego, by prezes Rady Ministrów nie mianował na funkcję komisarza wyborczych osób, które należą do partii politycznych, co wydaje się uzasadnione i ciekawe, a na co wcześniej nie zwróciliśmy uwagi). Jest również opinia Prokuratora Generalnego i Prezesa Sądu Najwyższego, którzy również wskazują na pewną lukę prawną. W mojej ocenie, opinia Prokuratora Generalnego mija się z intencjami tego projektu oraz z zasadami konstytucyjnymi. Natomiast opinia Sądu Najwyższego wskazuje na istnienie problemu w istniejących regulacjach, tzn. na lukę prawną.

Dziś, przed posiedzeniem Komisji, otrzymałem również opinię z Biura Analiz Sejmowych. Po szybkim zapoznaniu się z nią rozumiem, że także BAS uważa, iż te rozwiązania są wadliwie skonstruowane, ponieważ nie przewidują precyzyjnych sposobów ograniczenia wykonywania zadań prezydenta przez osobę wskazaną przez prezesa Rady Ministrów ani skutków przedłużającej się nadmiernie w czasie przeszkody, uniemożliwiającej złożenie ślubowania, a w następstwie – wykonywanie zadań i kompetencji prezydenta, wybranego w wyborach. To oznacza, że ta opinia – co do zasady – jest pozytywna.

Powiem tak: po opiniach, z których dwie potwierdzają słuszność projektu, a dwie są negatywne, widzę możliwość pewnych korekt czy modyfikacji projektu. Uważam bowiem, że w przedstawionych opiniach jest kilka uwag słusznych i ciekawych.

Wnioskuje, żeby Komisja, po przeprowadzeniu dyskusji, poddała ten projekt pod drugie czytanie. Jest bowiem problem, który dostrzegamy wszyscy i który trzeba rozwiązać. Chciałbym, by była to także inicjatywa Komisji, a nie tylko inicjatywa polityczna, w myśl zasady: ktoś chce komuś coś ukraść, pozbawić kogoś jakichś możliwości...

Jest problem, który trzeba rozwiązać. Miałem kontakt z mieszkańcami i radnymi w mieście Oświęcim i wiem, że są oni tą sytuacją zbulwersowani. Przecież przez dwa lata nie mogą mieć w mieście prezydenta, ponieważ jest komisarz, a komisarz nie kwapi się do rozwiązania tej sytuacji. Wiem, że dwa miesiące temu miasto Oświęcim podjęło uchwałę o wystąpieniu z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego w tej sprawie. Po tych dwóch latach również w Oświęcimiu jest wola rozwiązania istniejącej sytuacji. Mamy, oczywiście, świadomość, że zanim ta skarga wpłynie i zanim Trybunał ją rozpozna, to jego kadencja już upłynie. Dlatego uważam, że ta sprawa powinna być jak najwcześniej uregulowana.

Jednocześnie wyrażam przekonanie, a nie tylko nadzieję, że ta ustawa, zgodnie z przepisami przejściowymi, będzie zrealizowana jeszcze w tej kadencji samorządu terytorialnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa posłów chciałby w tej sprawie zabrać głos? Biuro Legislacyjne – też nie? Szanowni państwo, zamykam pierwsze czytanie. Prezydium Komisji proponuje skierowanie wniosku do stałej podkomisji ds. ustroju samorządu terytorialnego. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja przyjęła wniosek. Sprzeciwu nie słyszę. Zatem zamykam nasze posiedzenie.